

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE 204/2022 vp Sähköenergialakujen perusteella myönnettävä kotitalousvähennys

TIMO ANNALA, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
REETTA VARJONEN-OLLUS, NEUVOTTELEVA
VIRKAMIES
FILIP KJELLBERG, FINANSSINEUVOS
VEROJAOSTO 7.10.2022

Tausta ja tavoite

- Taustalla sähkön hinnan voimakas nousu ja sen vaikutukset kotitalouksille.
- Hallitus päätti budjettiriihessä toteuttaa määräaikaisen sähkövähennyksen tuloveroon.
 - Määräaikainen sähkötuki niille, jotka eivät voi hyödyntää verovähennystä täysimääräisesti.
- Tavoitteena on tukea taloudellisesti kotitalouksia kohonneiden sähkönhintojen johdosta.

Sähköenergialaskujen perusteella myönnettävä kotitalousvähennys

- Vakituisen asunnon sähkönkäyttöpaikassa 1.1.2023 – 30.4.2023 välisenä aikana kulutetusta sähköenergiasta maksettu määrä oikeuttasi kotitalousvähennykseen vuonna 2023.
- Kustannukset oikeuttaisivat vähennykseen siltä osin kun maksettu määrä ylittäisi 2 000 euroa mutta on enintään 6 000 euroa.
- Rajat ovat sähkönkäyttöpaikkakohtaiset.
- Sähkönsiirrosta maksettu määrä ei oikeuttaisi kotitalousvähennykseen.

Sähköenergialaskujen perusteella myönnettävä kotitalousvähennys

- Vähennys olisi 60 % vähennykseen oikeuttavasta määrästä.
- Kotitalousvähennyksen perusteena voisi olla enimmillään 4 000 euron kustannukset, vähennystä enimmillään 2 400 euroa.
- Ei vaikuttaisi muiden vähennykseen oikeuttavien kustannusten perusteella myönnettävään kotitalousvähennykseen.
- Muuten myönnettäisiin vastaavalla tavalla kuin muukin kotitalousvähennys.
 - Esimerkiksi 100 euron omavastuu soveltuisi.

Sähköenergialaskujen perusteella myönnettävä kotitalousvähennys

- Vähennystä ei myönnettäisi, jos on saatu välitöntä avustusta samojen kustannusten perusteella.
 - Käytännössä sähköenergialaskujen perusteella myönnetty sähkötuki ja toimeentulotuki estäisivät vähennyksen. Esim. sähköenergiakustannusten huomioiminen asumistuessa ei vaikuttaisi vähennykseen.
- Vähennystä ei myönnettäisi siltä osin kun kyse on elinkeinotoiminnan tai maatalouden menoista tai kustannukset on vähennetty muualla verotuksessa.
- Asunto-osakeyhtiölle maksettu vastike ei oikeuttaisi vähennykseen.

Veronmaksukynnykset

- Verovähennystä ei voi hyödyntää lainkaan, jos tulot ovat sen verran pienet, että niistä ei tule maksettavaksi tuloveroa. Verot voivat riittää myös vain osaan vähennystä.
- Tuloveroja aletaan maksamaan keskimäärin:
 - Palkkatulon ylittäessä n. 17 700 €.
 - Eläketulon ylittäessä n. 12 900 €.
 - Etuustulon ylittäessä n. 3 900 €.
- Verojen määrä on 2 400 € keskimäärin:
 - Palkkatulon ollessa n. 27 200 €.
 - Eläketulon ollessa n. 18 800 €.
 - Etuustulon ollessa n. 12 800 €.
- Kyse keskimääräisistä esimerkeistä. Veron määrään vaikuttaa mm. henkilökohtaiset vähennykset ja tappiot sekä kunnallis- ja kirkollisveroprosentit. Henkilö pystyisi itse arvioimaan verojen riittävyyttä Verohallinnon veroprosenttilaskurilla.

Vähennyksen hakeminen

- Vähennystä tulee itse hakea Verohallinnolta. Verohallinto tulee antamaan tarkempia ohjeita.
- Voi hakea huomioitavaksi jo verokortille tai vasta lopullisessa verotuksessa.
- Ennakkoperinnässä pienentää ennakonpidätysprosenttia eli hyödyn saa jo verovuoden aikana. Jakautuu kuitenkin pidemmälle ajalle.
- Jos hakee vasta lopullisessa verotuksessa, hyödyn saa verotuksen päättymisen jälkeen vuonna 2024.

Esimerkki, yksi henkilö hakee vähennystä

- Jos verovelvollinen maksaisi 1.1.2023-30.4.2023 välisenä aikana kulutetusta sähköstä vähennyskelpoisia sähköenergialaskuja esimerkiksi 4 000 euroa, hän saisi vähentää 60 prosenttia 2000 euroa ylittävästä osasta eli 2 000 eurosta.
- Hänen vähennykseksi tulisi 60 prosenttia 2 000 eurosta eli 1 200 euroa, joka vähennettäisiin verosta kotitalousvähennyksenä. Jos henkilöllä ei olisi kotitalousvähennystä muiden vähennyskelpoisten töiden perusteella, vähennettäisiin 1 200 eurosta 100 euron omavastuu eli vähennyksestä saatava hyöty olisi 1 100 euroa.

Esimerkki, kaksi henkilöä hakee vähennystä

- Jos kahden henkilön vakituisen asunnon sähköenergialaskut olisivat säädetyltä ajankohdalta 4 000 euroa ja molemmat hakisivat vähennystä puoliksi maksamiensa kustannusten perusteella, jaettaisiin vähennyskelpoinen osuus kustannuksista puoliksi molemmille. Sähkönkäyttöpaikkakohtainen vähennyskelpoinen osuus olisi 2 000 euroa eli molemmille tulisi kotitalousvähennykseen oikeuttavia kustannuksia 1 000 euroa.
- Kotitalousvähennyksenä vähennettävää vähennystä he saisivat molemmat 60 prosenttia 1 000 eurosta eli 600 euroa. Kotitalousvähennyksen omavastuu on henkilökohtainen eli molemmilta vähennettäisiin vielä 100 euron omavastuu, jos heillä ei olisi muuta kotitalousvähennystä. Molemmat saisivat näin ollen vähennystä 500 euroa.
- Kotitalousvähennyksen puolisosierrot soveltuisivat. Vähennyskelpoinen osuus sähköenergialaskuista kuitenkin sähkönkäyttöpaikkakohtainen.

Taloudelliset vaikutukset

- Ehdotetun muutoksen arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä noin 265 miljoonalla eurolla.
 - Valtio -245 milj. €.
 - Kunnat -16 milj. €.
 - Seurakunnat -2 milj. €.
 - Kela -2 milj. €.

Taloudelliset vaikutukset

- Vaikutusarvioihin liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä, mm. sähkön hinta ja kulutus.
 - Oletuksena, että 25 prosentilla kotitalouksista vanha sähkösopimus, joten eivät tule vähennyksen piiriin.
 - 25 prosentilla kiinteähintainen sopimus keskimäärin 20 senttiä kilowattitunnilta, 17,7 senttiä alv-alennuksen jälkeen.
 - 40 prosentilla toistaiseksi voimassa oleva sopimus ja 10 prosentilla pörssisähkösopimus, molemmat keskimäärin 40 senttiä kilowattitunnilta ja 35,5 senttiä alv-alennuksen jälkeen.

Vaikutukset kotitalouksille

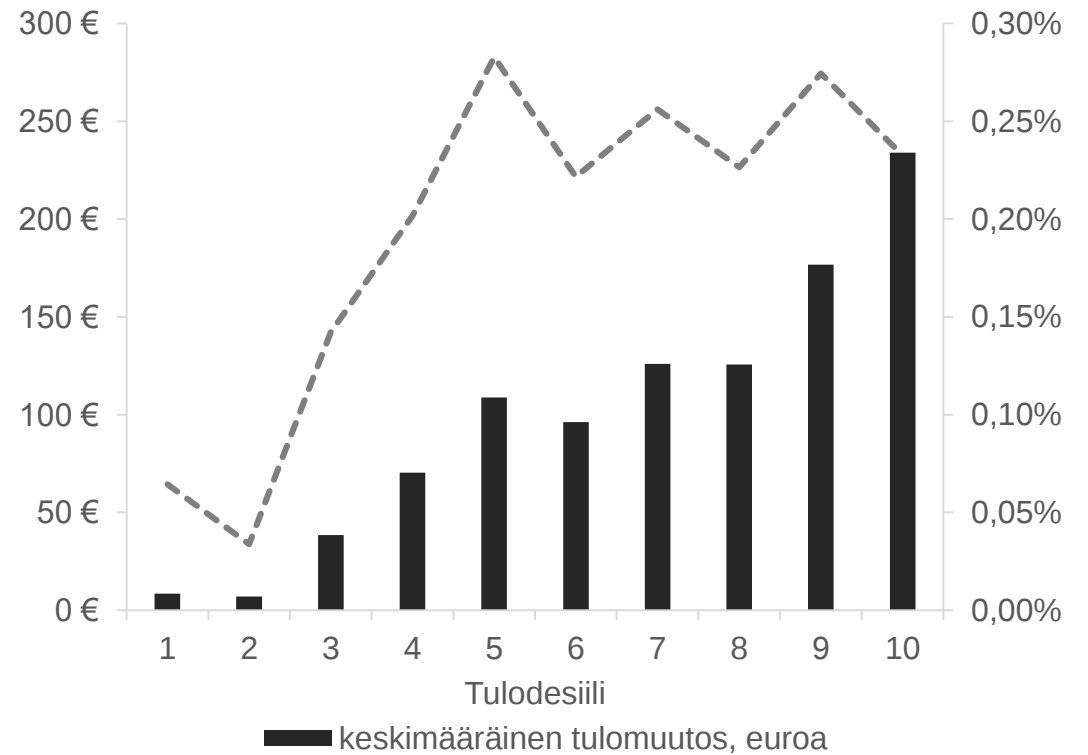
- Arvioidaan koskevan noin 252 000 kotitaloutta.
- Valtaosalla arvioidaan olevan päälämmitysmuotona suora tai varaava sähkölämmitys.
- Verosta tehtävä vähennys pienentää henkilölle maksettavaksi määrättäviä veroja vähennyksen määrän verran. Esim. 1 000 euron vähennyksestä saatava hyöty on 1 000 euroa.

Tulonjakovaikutukset

Sähkövähennyksen saajat desiileittäin

Tulodesiili	Kotitalouksien lukumäärä	Vähennys yhteensä, milj.euroa	Tulonmuutos desiilissä keskimäärin saaja-kotitaloutta kohden, euroa
1	3 600	2,3	630
2	3 100	1,8	590
3	14 100	10,3	730
4	21 400	18,8	880
5	26 400	29,0	1 100
6	26 100	25,7	990
7	34 300	33,7	980
8	33 500	33,5	1 000
9	41 300	47,4	1 150
10	47 700	62,5	1 310

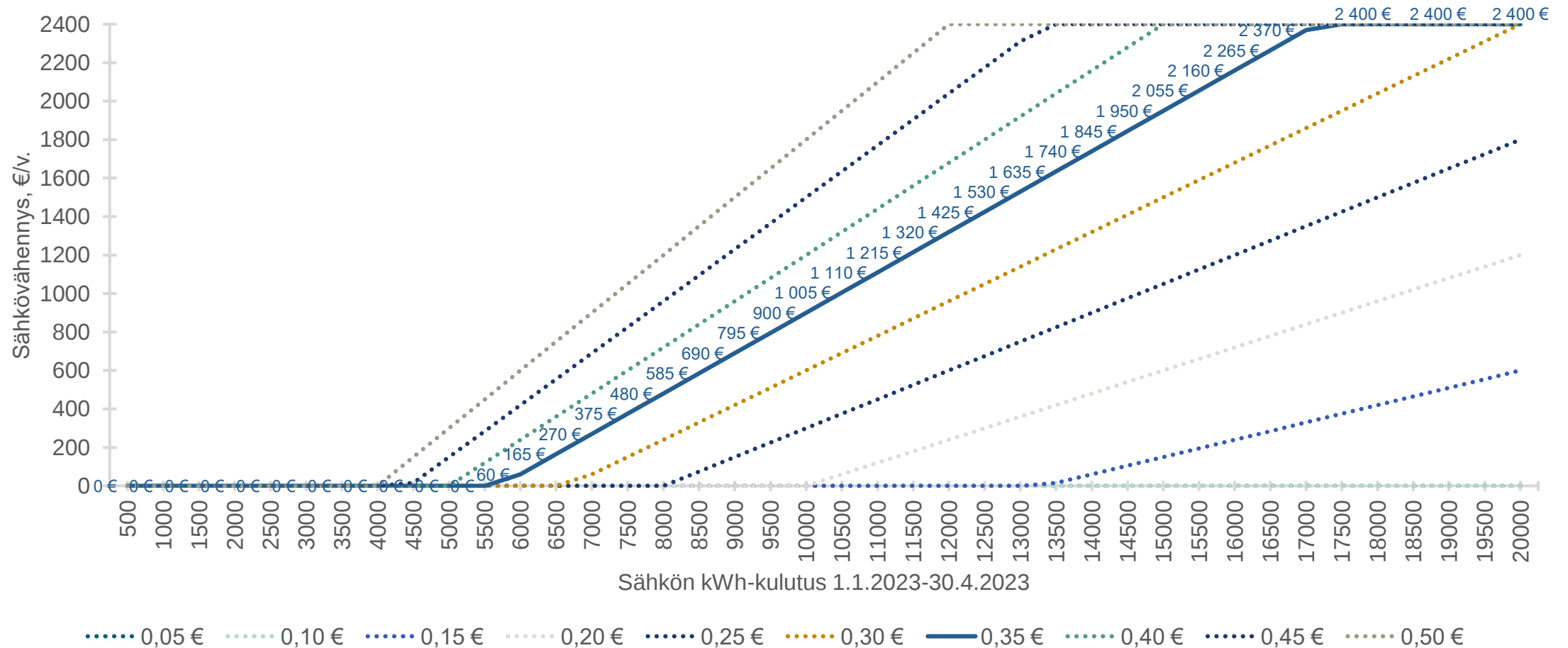
Sähkövähennyksen tulonjakovaikutus

Sähkön kulutuksen ja sähkön hinnan vaikutus

- Vähennyksen piiriin pääsemiseen ja vähennyksen määrään vaikuttaisi käytetyn sähköenergian määrä ja sähköenergiasta maksettu hinta.
- Jos esimerkiksi sähkönkulutus olisi neljän kuukauden aikana yhteensä 10 000 kilowattituntia ja sähköenergiasta maksettu hinta 20 senttiä kilowattitunnilta, sähköenergiasta maksetut kustannukset olisivat 2 000 euroa. Vähennystä ei vielä saisi.
- Jos taas sähköstä maksettu hinta olisi samalla kulutuksella 40 senttiä kilowattitunnilta, sähköenergiasta maksettu määrä olisi 4 000 euroa. Tällöin vähennys olisi 60 prosenttia 2 000 eurosta eli 1 200 euroa ennen kotitalousvähennyksen 100 euron omavastuuta.

Sähköenergialaskun perusteella myönnettävä kotitalousvähennys sähkön kWh-kulutuksen ja sähkön eri kWh-hinnoilla

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!